

SZENIC-MIÁVA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ára: Egész évre 8 kor.
Megjelenik minden szerdán.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szabó Lajos

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nyitra, Plébania-utca 12.

Európa Magyarországról.

Bjoernson akcióját a magyar nemzetiségek ügyében a nagy költőnek Magyarországon diagnosztizált agyalágyultságára vezették vissza.

Itt van a „Le Courier Européen” egyik száma. E szemle egész Európában terjedt el. Szerkesztőségében Bjoernsonon kívül Novicow és több sorbonnei, római, madridi egyetemi tanár foglal helyet, főmunkatársai pedig Európa kiváló tudósai, gyakorlati államférfiai írói.

Nem áll az, hogy Bjoernson akciója ép Magyarországot akarná diszkreditálni. Ez az akció csak egy eleme a nagy mozgalomnak, melyet ama nagynevű férfiakból álló liga indított. Mert ez olvasható a szerkesztőség politikai krónikájában:

„Minden elnyomó hatalom ellen lankadatlanul tiltakozunk. Hívei lévén az irr autonómiának Nagy-Britanniában, Elzasz-Lotharingia autonómiájának Németországban, küzdünk a dánok és lengyelek Poroszország általi elnyomatása ellen ép úgy, mint az osztrák-magyar elnyomás ellen Bosznia-Herzegovinában. Kitűnő mesterünkkel Bjoernsonnal úgy védelmezzük a nem magyar nemzetiségeket a magyar zsarnokság ellen, mint a nem német nemzetiségeket az osztrák zsarnokság ellen. És ha küzdünk a lengyelekkel, kiket elnyom Porosz- és Oroszország, azért nem kiméljük a ruténeket elnyomó lengyeleket.

... Franciaország az egyedüli európai nagyhatalom, mely utógondolat nélkül támogathatja minden zsarnokság áldozatait és jogosat lehetett mondani, hogy minden elnyomótnak második hazája.”

Egy más cikkben, mely az osztrák Schillinger javaslata kapcsán Ausztria beavatkozásáról Magyarország belügyeibe szól, ezek olvashatók:

„A fontosság, melyet Magyarhon nem magyar nemzetiségeinek kérdése nyer, európai. A magyaroknak vissza kell térniök, Deák és Eötvös fényes politikájához. Csak ebben van üdv. Az intolerancia politikája csak ama — egyébként teljesen jogos — általános gyűlölethez vezet, melyet egy Bjoernson veszkialtása tesz most izzóvá. All a fogadás, hogy a magyar kormány, a kontinens legelmaradottabb oligarchiájának foglya nem fogja tudni levonni a tanulságot, melyet Schillinger súlyos javaslatának incidense magában rejt.”

Mindezekből kitűnik, hogy Bjoernson akciója egy öntadatos nagy mozgalomnak csak egy alkatrésze és látható hogy az akciót becsületes szándék, nem feltétlen vak gyűlölet vezeti. Hogy az, ami üdvös, ha magyar is, nem talál gyűlöletre, igazolhatom. A magyar kulturát értem.

A „Le Courier Européen” évi előfizetői az egész előfizetési összeg erejéig a szemlében hirdetett irodalmi művek közül tetszésszerint választott műveket kapnak ajándékkul. Hát ezek közt szerepel: „Emrich Madách: La tragédie de l'homme.”*) Nohát hiábavaló rosszhiszeműséget konstatálni ott, hol a tények azt meghazudtolják. Az európai közhangulat ellenségünk lesz, míg nem változik meg a magyar napi politika. A Courier is „le record de la partialité” c. közleményében így nyilatkozik, mikor a tömeges ház elnöki szövegvonásokat állítja pellengérré. Dehát erről többet nem irhatunk, nehogy politizálás vétségébe essünk. Akinek nincs pénze, kauciója, az ne politizáljon. Így követeli ezt a sajtószabadság. Hanem gondolkodni azért még szá-

*) Madách Imre: „Az ember tragédiája”

bad. Bjoernson akcióján pedig lehet gondolkodni, sőt kell is gondolkodni.

— a.

NAPIHIREK.

Részvénytársasági tisztviselők jövője. A legtöbb részvénytársaság, főként a pénzüzetek alapot teremtenek arra, hogy tisztviselőiket a munkaképtelenség esetére oly módon láthassák el, hogy azok ne legyenek a kegydíjra utalva. Nyugdíjalap az, amit gondolunk, amelyre vonatkozó jogokat és kötelezettséget megállapítja a szabályzat, amely ezzel jár. Nyitran a legtöbb intézet gondoskodott már illetően módon a tisztviselők jövőjéről, van olyan is közte, amely a magántisztviselők országos nyugdíjintézetnél biztosította nyugdíjra tisztviselőit s értesüléseink szerint legújabbán a Nyitrai Hitelbanknál is már tervbe van véve a nyugdíjszabályzat megalkotása. Az intézet érdemes igazgatója élén Arpássy Imre vezérigazgatóval, aki tisztviselőinek érdekét szíven viseli, belátta, hogy ezen előkelő intézet sem halaszthatja tovább a fontos ügy elintézését. Arpássy Imre vezérigazgató a Nyitrai Hitelbank tisztviselőit nyugdíjjogosultakká akarja tenni. Az a tisztviselő, akinek jövője biztosítva van a munkaadó intézetnél, még nagyobb odaadással fogja teljesíteni kötelességét. Valószínűleg még az év folyamán történik megfelelő intézkedés a nyugdíjszabályzat megalkotása tárgyában. Valóban elismerés illeti Arpássy vezérigazgatót, ha — mint hírlík — ő a kezdeményezője a nemes ügynek. Kétségtelen, hogy ezzel a ténykedésével is megőrökíti nevét a Nyitrai Hitelbank történetében.

Halálozás. Holicsen vasárnapon január hó 26-án Pollach Ármin az ottani izr. hitközség 88 éves korában rövid szenvedés után meghalt.

A nagytapolcsányi Erzsébet-Nőegylet mükedvelői előadással egybekötött táncestélye. Karnevál herceget már közénk küldték a mulatság angyalai. Feladták rája bibor ruháját, feltették fejére hódító kocsagtollas süvegét és utnak indították a földre, hogy ennek a szegény tengő-lengő népségnek szétszórja diadalkocsijáról a gyönyörök, a mulatság aranyait... És ő megjelent, végigdübörög már kieneses szekerekkel a korona nagyter.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, *hurutok, szamar-köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkes „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Ó orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegonként 4.— korona

mén és kapkodni fognak aranyai után. Egy Cézárnak, egy imperátornak sem lehet külön fogadtatása. Az idők végtelenségébe, ahogy elsüllyed egy év a másik után, megváltozik, elpusztul minden és folyton újabbak jönnek utána — a mulandóság érzetei jutnak eszünkbe. Csak egy marad változatlanul, ujjnak. És ez az egy Karnevál herceg. Nagyszülőinket épp úgy megbabonázta, mint minket, késő utódokat. Várták is mindenfelé. Abrándos lánykák hányszor sóhajtoztak már, hányszor epekedtek utána! Ami a gyerekeknek a mesevilág, az a virágzás nemzedékének a farsang. Ez is olyan csillogó, káprázatos, mint a másik: a gyermekeké. Csak hogy itt már eleven lovagok és eleven tündérisasszonyok szerepelnek. Nagytapolcsányi társadalmi igazán nagyszabású előkészületeket tett már, hogy Karnevál herceget méltóan fogadja. E helyen egyelőre csak az elsőről szólunk, mely máris a fényes siker jegyében folyt le. Ez az estélye a Nagytapolcsányi Erzsébet-Nőegylet estélye volt. Megelőzte a többi készülétekben lévő mulatságot, hogy sikerével biztató példát nyújtson a többi estélyek rendezőségének. — Az Erzsébet-Nőegylet estélye f. hó 26-án, szombaton este folyt le a Korona nagytermében. A táncmulatságot megelőző műkedvelői előadás, — melynek műsorát előbbi számunkban ismertettük, — igazán szórakoztató és kellemes estélyt szerzett a jelen volt nagyszámú közönségnek. Az est sikerében osztoztak; elsősorban is az egyet érdemes elnöknője, ki fáradhatatlan buzgalommal alapozta meg az estélynek örvendetes sorsát, Klacsó polg. isk. tanár, kinek vezetése alatt a polg. isk. növendékeiből összeállított vegyeskar oly kifogástalanul énekelt „Örömmel fel Gara...“ c. kuruc nótát, ifj. Zsoldos Károly tetszést keltő szavalatával, Adler Blanka szép zongorajátékával, Munk Laura igazán kedves előadásával és kellemes szép énekével. Hegedűs Gyula, Bittenbinder Sallotta, Keviczky Eteleka, Bouquet Kálmán, Bartaky Lajos, Bartos Agost és Lehotay Károly összevágó előadásaikkal és helyes alakításaikkal. Az előadás után a tánc vette kezdetét. Egy pompázó rózsáskert képét tükrözteti vissza a hatalmas helyiség. Fakadó bimbók és buja szépségben viritó rózsák kertje volt a bálterem. És a hogy áthajlott a mulatók zaja a hajnalba, a Jancsi által produkált waltzer-melódiák bele-bele markoltak még a távozni készülő éjszakába, úgy tetszett, hogy a közeledő Karnevál mosolyog a mulatók felé és boldogan üdvözlöi őket: „Ez az én csodás

birodalmam! Ilyen legyen az idei farsang! Jóval túl voltunk már az 5 órán, mikor az utolsó táncosok is hazafelé készülődtek. De akik egy-két perccel előbb távoztak — hej be kevesen akadtak ilyenek! — azok is áldták ennek a mulatságnak emlékét, mint ahogy a jótékonyság aranykönyvébe vésik azok neveit is, akik buzgó odaadással megteremtették a sikert. Mi is őszintén kívánjuk, hogy az idei farsang kiknek meghozza amit tőle vár. S ez az óhajunk legkivált a leányoknak szól.

Halálozás. Özvegy Ehrenstein Salamonné, született Drach Róza pénteken január hó 24-én életének 58-ik évében hosszas betegség után elhunyt a Száva melletti Brod-ban. Férjének három hónappal ezelőtt bekövetkezett halála után a testétől lelke túl törődött, mindig rendkívül szellemes volt, asszony elhagyta Szakoleát, ahol nagyon felzigatott idegrendszere őt nem tűrte, most férjzett Szessler Laura leányának házában a halál könyörült rajta és iszonyu szenvedésétől váltotta meg.

Kinevezés. A pozsonyi kir. főügyész Feketes Lajos nyitrai kir. törvényszéki fogházörmezt az aranyosmaróthi kir. törvényszéki fogházhoz helyezte át.

Sportegylet Privigyének! Bizony, még ez sincs Privigyén. Pedig mennyire elkelne! Akartak egy sportegylet létesíteni azok, akik a kis tenispályát alapították, és még a nyáron lépéseket is tettek ez irányban, de ebből sem lett semmi, mint — minden üdvös dologból Privigyén. Mint Pustiból, mint annyi másból. Azt akarták, hogy Apponyi adja a megfelelő helyiséghez és sportfelszerelésekhez szükséges pénzt. Persze Apponyi kapható arra, hogy valódi kulturintézetek létesítésére áldozzon! Mi újra kimondjuk a jelszót, hogy: Sportegylet Privigyének, mert erre roppant nagy szükség van Privigyén. De azt is meg kell jegyeznünk, hogy, ha sportegylet tényleg létesülni fog, akkor az ne a Privigyén szokásos arisztokratikus alapon, de demokrata alapon létesüljön. A cipészinstától felfelé a nagyságos Főszolgabíróig és a tekintetes ügyvédekig és orvosokig mindenki tagja lehet, de nemcsak tagja lehet, hanem őe is járhat, mert hiszen a tagsági díjat akárkitől szívesen veszik, de nem úgy magát a tagot. Tehát demokratikus alapon kell nyugodni e létesülő sportegyletnek, csak akkor fogjuk joggal nevezhetni kulturális intézménynek.

Tülekedés egy ügyészi állás körül. Tudvalevőleg a Nyitrai székelő Felvidéki

Parcellázó és Gazdasági Bank r.-t. ügyésze volt néh. dr. Szabó Samu. Most ez az ügyészi állás kerül betöltésre. A nyitrai ügyvédek egy része erősen harcol ezen ügyészi állás elnyeréséért. Komoly jelöltnek mondják dr. Radó Gyulát, de állítólag minden attól függ itten, ki kedves az egyik főmatadornak ott a Parcellázónál; annak a szava dönt...

A nagytapolcsányi új gyógytár — amint az a lap másik helyén is olvasható — f. hó 15-én megnyitott. Duka Tivadar, az új gyógytár tulajdonosa előreláthatólag rövid időn belül meghódítja a közönség azon részét, amely a gyógytárban is a figyelmességre reflektál. Természetesen megoszlik most az a nagy jövedelem, amelyet az eddig egyedüli gyógyszerár hajtott a tulajdonosnak. De megélhet meg a mellett is, különösen, amióta felemelték a gyógyszerek árát.

A nyitrai kéményreproi kerület szétosztása. Ronchetti Oszkár, a nyitrai kéményreproi jog tulajdonosa — hír szerint — eladta a Nyitra város területén kívül eső területre nézve a kéményreproi jogot Lóry galántai kéményreproimesternek, aki már át is vette a vállalkozást.

„Ingyentej.” Dr. Thuróczy Károly kir. tanácsos, nyitrai megyei főorvos valóban önfeláldozó buzgalommal fáradozik a nyitrai ingyentej intézmény állandósítását elérendő. A legutóbb kiadott jelentés szerint rendelkezésére áll némi tőke még, de állandóan nagyobb összegek szükségessé válnak, hogy az intézmény neves hivatását gyakorolhassa. Gondoljuk meg a nemes célt. Csecsemőket látnak el tejjel azon a pénzen, amit az ingyentejnek szánuuk. Csecsemőket táplálunk adományaink által. Számos emberéletet mentünk meg szerény hozzájárulásukkal s meglehetjük azt könnyen, minden megerőltetés nélkül. Minden alkalommal gondoljunk az ingyentej intézményre, amely a támogatást megérdemli. Adakozzunk az ingyentejre! Dr. Thuróczy Károly úr Nyitrai elfogad bármily csekély adományt a nemes célra. Adakozzunk az ingyentejre!

Erőszakos nemi közönség bűntettének kísérletével vádolva álltak a nyitrai büntető bíróság előtt Sinka Mihály, Uher János, Poppelka János és Laczkó Péter vágujhelyvidéki parasztleányok, akik egy fiatal paraszttasszonyt az országon megtámadtak, földre tepertek és erkölcs-telen merényletet kíséreltek meg rajta. A tárgyalás zárt ajtók mögött folyt le. A vádlottak védője dr. Neumann Hugo nyit-

Memento . . .

Irta: **Gömöri Jenő.**

I.

Volt nekem egy kedvesem,
Ah, csupa tűz, csupa láng! . . .
A lelke szűz volt, a szeme egy világ,
Óh, az én szerelmem nem volt szalmaláng! . . .

II.

Mi ketten szorosán egymáshoz simulva
Álltuk ki az élet minden viharát;
S ha néha-néha munkában, harcban elfáradva
Meggihentünk: ah, csupa tűz, csupa láng! . . .

III.

Miénk volt az álomszövő pazar ifjuság,
S ha szem szembe nézhetett,
Lelkünk egymásba mélyedett,
Egyek voltunk s miénk volt az egész nagy világ!

IV.

E három volt mindenünk: természet szerelem, ifjuság . . .
Az ifjuság: volt a gyújtó parázs,
A természet: a szerelemre gyújtó varázs,

A szerelem: a cél, a kettőnkét éltető boldogság!

V.

Természet ölen ha összelelkeztünk,
S ajkam ajkára tapadt,
Minden azt sugta, pacsirta, virág, fűszál körülünk,
Hogy két szerelmes szív egymásra akadt

VI.

Művész voltam s ő! az élet művésze volt,
Rokonlelkünk a művészetben is összefolyt.
Művészetnek néztük az életet mi,
S éltünk, mint éltünk művészei . . .

VII.

Azóta? Hej azóta rég letépett virág
Minden; rég elröpült már az ifjuság,
Hej régen volt már: öröm, vigság és boldogság,
Régóta már porladozó hamu: minden tűz és láng! . . .

VIII.

Azóta? Mint minden röpke álom,
Elröpült őh minden, minden álom!
Az egyiket? borítja magas sirhalom,
A másik? már csak porladozó rom . . .

IX.

Azóta? Elvirított az egyik művész,
S a másik? örökre megszűnt lenni —
művész . . .
Mi ketten együtt — voltunk óriások,
S most nélküle, egyedül — törpe semmi vagyok . . .

X.

Azelőtt? Senki sem ismert bennünket,
Csak ő ismert engem s én ismertem őtet.
Azóta? Hej azóta mindenki ismer már!
Szüntelenül kérdik: Hol van a vén betyár?

XI.

Ma gőzölgő szájjal akadnak utca kövén,
Holnap felemelnek ittasan országot mentén,
Ma mámoros fejű lebujsban háló,
Holnap menedéket árokban találok,
Vagy sárban, szennyben, piszokban vájkálók

XII.

Vajh lesz-e ennek már valaha vége . . .?
Vajh mikor ér hányatott csolnakom a révbe?
Vajh mikor hervad el már életem virága?
S lesz a virágból enyészet, az édes Nirvána?
Vége.

rai ügyvéd volt, aki oly sikeresen védte a merénylő fiatal embereket, hogy 2-2 heti fogházbüntetést mért rájuk csak a bíróság.

Galgócnak második gyógyszerár kelt. Nagy a harc Galgócon. Második gyógyszerárt óhajtának egyesek ott is és ma szemben áll két erős párt, nem tudni ki győz, ámátor egyelőre csak elvi kérdésről van szó, mert a község nem adhat jogot egy gyógyszerésznek, de mindamell, hogy már fel lett vetve a kérdés, oda a békesség ismét néhány hónapra a városban. A fogyasztási adókezelési ügy is már eléggé széjjelhunta a polgárságot, ez még erősebb harc lesz!

Nyittravárosi közönsége ez évben már alig várja a szintársulat jöttét, de mindamainapig nem tudni, mikor jön Mezei szintársulata, amelynek jötté február elejére volt jelezve. A szintársulat úgy kívánja, hogy Mezei társulata február elsején kezdje meg az előadásokat. Igaz ugyan, hogy Nyitra város közönsége már szívesen venné a szintársulati előadásokat mihamarább, de a Mezei társulatra néhány napig várni is érdemes, mert — amint velünk közlik — a társulat oly kiváló erőkből áll, hogy Nyittraváros szintársulati közönségének igényeit kielégíteni nem lesz nehéz. Egyébként Mezei alkalmasint meg fog feladni elvállalt kötelezettségének.

Hihetetlen dologról számol be egyik alkalmi tudósítónk. Állítólag feljelentést adott be egyik nyittrai tisztos polgár, D. F. ellen, mert az illető őt úgy aposztrofálta, hogy „Te Grünfeld.“ Nem értjük a dolgot egészen, mert — s ezen álláspontot foglalta el állítólag az eljáró bíróság — csak annyit mondott a vádlott (?) hogy „Te Grünfeld.“ Ez magában véve nem lehet becsületsértés, mert hisz van közbeccsülésben álló ilyen nevű ember elég az országban. A feljelentő azonban állítólag nem ismer Nyittrán csak egy Grünfeld nevű embert... Ezért sértődött meg!

Személyek az előtérben. A vidéki szurnalisztika egyik legnagyobb hibája, hogy nem képes különválasztani a szerkesztőt a laptól. Ha valami elvi kérdésben is harcban áll egyik lap a másikkal, rögtön a szerkesztő személye lesz előrancia. Mindig a szerkesztő s nem a lap. Ez helytelen s oktalan dolog. Már azért is, mert elvégre is nem a felelős szerkesztő ír meg mindent s a közönséget is nem az érdekli, hogy egyik lapszerkesztőnek mely irányban nem tetszik a collegája. Hagyják fel már az oktalan személyeskedést ott, ahol az helyén nincs. Nem mondjuk, hogy a sajtó a revolverzsurnalisták viselt dolgait ne szellőztesse s ujjal ne mutasson rá, ha ilyenek a becsületlovagok szerepét akarják játszani.

A vasárnapi munkaszünet ellen mozgalmat indítottak a vidéki ortodox zsidó kereskedők, mert a két napon keresztül való üzlet zárvatartás existenciájukban veszélyezteti őket. E napokban jártak a kereskedelemügyi miniszternél és államtitkárnál, akik kilátásba helyezték a kérdés megvizsgálását, valószínűleg ankétet hívnak egybe ez ügyben. Azt kívánják a deputációban járt kereskedők — s a mozgalom Nyittráról indult ki — hogy a vasárnap délig való árusítás az üzletekben bármely felekezeti kereskedőnek megengedtesse.

Privigyei-Hírlap címmel új lap indult Fejérváryén. A lapot szerkeszti Szigeti János, fiaja Gubics Bernát könyvnyomdász. Az cím szám elég élénk és a szerkesztő beköszöntője sokat ígér. Üdvözljük a lapot,

A nyittrai halászlé jog. Vettük a következő sorokat: „Szíveskedjenek b. lapjuk útján figyelmébe ajánlani az érdekes

nyittrai városi tanácsnak, hogy a halászlé jogot is nyilvános árlejtés útján kellene bérbe adni. Nyittrán senki sem tudja, mikor jár le szerződés s nem is adják ezt tudtára senki fiának. Kétszeres lakat alatt tartják az ilyen titkokat?! Miért. Figyelő.“

A csanádi püspökké kinevezett Csernoch János szabolczi országgyűlési képviselőt a következő táviratban üdvözölte a szakolcai gymnasium: A szakolcai gymnasium tanári kara, szívében a legmélyebb hálával eltelve az intézetünkkel szemben mindenkor tanusított atyai jóindulatáért, büszke örömmel üdvözlí Meltóságodat, mint gymnasiumunk egykori tanítványát, püspökké való kinevezetése alkalmával. — Kopsay igazgató.

Mi ez? Vervörös plakátok jelentek meg a hét elején Nyittrán a házak falain, amelyen egy kereskedő cég neve diszelgett, amely cég kijelenti, hogy ő az, aki egyedüli elárúsítója a híres Grätzinfénynek, amelyről a minap irtunk hosszasan lapunk hasábjain. Nem tudjuk, mi rejlik a dolog mögött. Annyi tény, hogy lapunkat a Pincus cég tulajdonosa személyesen informálta s ezen információ alapján jelent meg a közlemény a lapban. Hogy miként van ez ezzel a furcsa plakát hirdással, azt kutassa a Pincus cég, amely mindenestre megtalálja a módot arra, hogy felvilágítsa a közönséget, ki hát az egyed-árusítója Nyittrán ezen mindenképp bevált Grätzinfénynek, amelyet Nyittrán már szerte a városban alkalmaznak a gázlámpákon, mert oly remek világítást ad és amellet oly nagyarányu a gázmeztakarítás.

Vége a mészáros sztrájknak Nyittrán. Hír szerint megegyezés jött létre a nyittrai mészárosokkal, akik nem tértek el ugyan eredeti álláspontuktól, s így a főrabbi nem ért célt, de mégis ők fogják szállítani a jövőben a nyittrai izr. hitközség által erkölcsileg támogatott mészárosoknak a húst, amelyet azok eladnak majd. A budapesti husarak szabják majd meg a nyittrai mészárosok által megállapítandó árat s a község által protegált mészáros azután majd néhány krajcárral drágábban adhatja el a húst.

A Ny. F. Hírlap Libertiny Arzén, a Nyittrai Hírlap ezidőszerinti felelős szerkesztőjén akarván egyet ütni, rossz, igen rossz élezcet farag és ehhez úgy akarja, hogy a „NYITRA“ tartsa a hátát. A „NYITRA“ — ezt üzenjük lapotársunknak — tényeket szögezett le, megírta, hogy Libertinyt izesztgetik a sajtóperekkel s még egyebet. Libertiny annak idején kiadott nyilatkozata megfelelt a valóságnak, t. i. hogy ő nem munkatársa a „NYITRA“-nak. Aki ebben a nyilatkozatban a lapra nézve sértést lát, az reszszul olvas — a sorok között.

Érdekes háttérű ügy folyik a nyittrai bíróság előtt. Uherek László ismert vállalkozó, aki póstyéni lakos egy póstyéni képviselőtestületi ülésen elhangzott felszólalásban, amelyet Wilhelm képviselőtestületi tag tett, rágalmozást vélt felismerni s bepanaszolta az illetőt. Arról volt szó, hogy Wilhelm állítólag oly módon tüntette volna fel Uherek eljárását, amelylyel a villamostelep céljaira alkalmas telek helyét illetőleg mint képviselőtestületi tag sikra szállt, hogy az a jó előre megvásárolt telkére szánta a telepet. A galgóczi kir. járásbíróság felmentette Wilhelm-t s így kerül az ügy Nyittrára. Érdeklődéssel várják a további fejleményeket.

Nincs kereskedelem Nyittrán, ezt mutatja az a körülmény is, hogy egy türekvő, szorgalmas kereskedő Guttman Samuel nem birt megküzdeni a nehéz üzleti viszonyokkal. Úgyes ember, aki mindent elkövetett, hogy hős férfiruha üzletével az igényeket kielégítse, de mindhiába, az idegen forgalom Nyittrán oly csekély, a verseny pedig oly nagy, hogy abba kellett hagynia a küzdelmet. Mindazok, akik ezen derék kereskedő üzletében megfordultak, felmérték benne a rontni írott kereskedőt, s bár támogatták is a helybeliek, ez a szezon üzletvél nem volt elég. Igen sajnáljuk, hogy ez a derék kereskedő csödbe jutott.

Nyilttér.

Duka Tivadar „Örangyal“ című gyógyszerára, Nagytapolcsány, Huszár-u.

Értesítés!

A nm. m. kir. belügyminiszter úrnak 1907. jan. 17-én kelt intévénye értelmében jogot nyertem Nagytapolcsányban egy új, második gyógyszerár felállítására.

Ezen jogositvány birtokában új gyógyszeráramat berendeztem felszereltem, és a hivatales felülvizsgálat megtörténte után f. é. január hó 15. a mélyentisztelt nagyközönség használatára megnyitottam.

Amidőn szerencsés vagyok új gyógyszeráram fennállásáról ez uton is értesíteni a mélyentisztelt közönséget, egy alkalommal magamat és gyógyszeráramat nagybecsű jóakaratóba ajánlom.

Nagytapolcsány 1908. január hó 15-én.

Kiváló tisztelettel

Duka Tivadar

gyógyszerész.

Kérelem!

Aki a Nyitra küldését nem kívánja, sziveskedjék azt a lap vizszaküldése által jelezni.

Sok pénzt kereshetnek

oly tisztességes egyének, akik sorsjegyek eladásával (egészen új módszer szerint foglalkozni, óhajtának. Siker esetén fix fizetést is kaphatnak.

Róth Testvérek
bankbizomány-üzlet,
NYITRÁN.

Nyitrai Hitelbank.

Meghívó.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a folyó évi február hó 16-án, délelőtt 10 órákor intézeti székházunkban tartandó

XXXV.

rendes közgyűlésre

ezennel tiszteletteljesen meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovaforrása iránti határozathozatal.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
4. A szavazatszedő és a hitelesítő bizottság megválasztása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése.
6. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, valamint az azokhoz csatolt 1907. évre vonatkozó mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében mindeu beiktatott részvényes által átvehetők.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény belépti jegyül szolgál.

Nyitrán, 1908. január hó 29-én.

Az igazgatóság.

A Nyitrai Hitelbank XXXV-ik, 1907. üzletévi zárószámadatai.

Mérleg-számla 1907. dec.

Vagyon:

Pénzkészlet		166840.69
Váltók	2722383.43	
Bekebelezett váltók	1191489.40	3913872.83
Bekebelezett kötvény-kölcsönök	1078253.11	
Bekebelezett törlesztéses kötvény-kölcsönök	7787.30	1086040.41
Értékpapírokra adott előlegek		27169.—
Különféle adós: társintézetek	23516.74	
folyó számlák fedezettel	148144.07	
biztosító osztály	53403.51	
egyéb adós	44935.02	269999.34
Pénzváltó fizlet értékei		
értékpapírokban, pénznemekben és szelvényekben		98399.93
Letételek és óvadékok értékei		469950.91
Intézeti székház	113974.64	
Tóth Vilmos-utcai ház	69000.57	182975.21
Bútor és felszerelés		1700.—
Hátralékos kamatok		17775.35
Atmenő tételek		3165.29
		6237888.96

Teher:

Részvénytőke	300000.—
Tartalékalap	345000.—
Ingatlanok értékesítkekenési alapja	17000.—
Néhai Gerstl Mór-féle alap intézeti tisztviselők részére	13500.—
Takarékbetétek	3754543.60
Folyó számlai hitelezők	185191.36
3939734.96	
Visszleszámitolás alatt levő váltók	945967.82
Fel nem vett osztalékok	200.—
Különféle hitelező	54739.72
Letételek	369850.91
Óvadékok	100100.—
469950.91	
Előre beszédett kamatok	43603.42
Tiszta nyereség	108192.13
6237888.96	

Nyereség- és veszteség-számla

Veszteség:

Kifizetett és tőkesített betétkamatok	K 141173.63	
Visszleszámitolási kamatok	77509.93	218683.56
Kamatadó		14117.36
Általános költség: tisztai fizetések, irodai szükségletek, stb.		17663.81
Intézeti helyiség lakbérégen-értéke		2400.—
Adó		9226.30
Jelenléti bárcák		2900.—
Pénzváltó-fizlet eredményei		2957.41
Leírás: perköltségek K 261.20		
bútor és felszerelésről	219.—	
váltószámláról	21369.—	21849.20
Tiszta nyereség		108192.13
		397989.77

Nyereség:

Nyereség-áthozat		19313.14
Beszédett kamatok		
váltók, jelzálog-kölcsönök, előlegek folyó számlák és új részvények után		347479.71
Idegen pénzüintézeteknél elhelyezett tőkék kamatai	[3464.53	
Szelvény-kamatok	3417.25	
Saját ingatlanok jövedelme	10528.71	
Leírt követelésekből befolyt összegek		680.36
Nyereség		
jutalékon biztosító és bizománnyi ügyletek után		13106.07
		397989.77

Az igazgatóság részéről: Árpássy Imre s. k. vezérigazgató. A könyvvivőség részéről: Halmai János, s. k. főkönyvvezető.

Ezen mérleg, nyereség- és veszteség-számla a fő- és mellékönyvekkel összehasonlítván, azokkal megegyezőnek és helyesnek találtatott.

Nyitrán, 1908. évi január hó 25-én.

A felügyelőbizottság:

Dr. Janits Imre, s. k., Majthényi Géza s. k., dr. Sztránszky Izor, s. k., dr. Weisz Vilmos, s. k.

Elsőrendű fegyvergyár

az orszáág minden megyéje részére ügyes, agilis helyiképviselet keres magas jutalék mellett. Eladás részletfizetésre. Mellékfoglalkozásnak is kitűnően alkalmas. Ajánlatok „Fegyvergyár“ jellegre Blockner J. hirdetőirodájába, Budapest Sütő-utca 6. kéretnek.

Pénz kölcsönöket

nyújtunk értékpapírok sorsjegyekre és vidéki takarékpénztári részvényekre. Másol elzálogosított papírokat saját pénzünkön kiváltjuk és azokra nagyobb kölcsönt nyújtunk. Sorjegyek napi árfolyamon kaphatók. Sorsjegyek utánnézését díjmentesen eszközöljük.

Róth Testvérek

bankbizomány-üzlet NYITRÁN
Telefon 131.

Meghívás.

A Nyitrai Népbank mint részv.-társ.

1908. é. február hó 2-án d.-e. 11 órákor

városháztér 3. számú székházában

XXXIX. rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság felmentése.
5. Az igazgatóság indítványai.
6. A 31. § értelmében netáfi benyújtott indítványok tárgyalása.
7. A szavazatszedő és a jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kijelölése.
8. Négy igazgatósági tag megválasztása.

Figyelmeztetés: A mérleg és a felügyelő bizottság jelentése az intézet helyiségében a jogosultak által megtekinthetők.

Alapszabályok kivonata:

6. §. Közgyűlésen való megjelenésre és szavazati joggal csak azon részvényes bir, aki az előző év végével, mit ilyen a részvénykönyvekben beírva volt, és ha ezen részvények a megtartandó közgyűlés előtt elismervény mellett az intézetnél letéteményezve lettek.

Ezen elismervények egyúttal belépti jegyül szolgálnak.

29. §. Közgyűlések alkalmával egyaránt minden részvényesnek egy szavazata van egy részvény után a 6. § értelmében, mindazonáltal 10 szavazatnál többet egy egyleti tag sem összpontosíthat magában, akár saját nevében, akár mint megbízott.

Férjek, szülők nem szükségesnek külön meghatalmazást, gyámok azonban kinevezési okmányukat elő mutadni tartoznak.

A szavazási meghatalmazásnak városhatóságilag hitelesítettnek kell lennie.

Társulatok és jogi személyek jogosult előjáróik (képviseleik) által gyakorolják a szavazati jogot.

31. §. Oly tárgyak, melyek a meghívásban nem említettek, vagy oly önálló indítványok, melyek legálább 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgató tanácsához írásban kellőleg indokolva be nem adták, a közgyűlésen nem tárgyalhatók.

Kelt Nyitrán, 1908. évi január hó 15-én.

Az igazgatóság.

Meierhof-Gazda

nüchtern und erfahren, der ungarischen Sprache mächtig, wird aufgenommen bei der Gutspachtung N á d s z e g, Pozsonyer Komitat)

Értesítés!

Bátor vagyok a n. é közönség szives tudomására adni, hogy Nyitrán (Várallja) letelepedtem és mint **kőműves - vállalkozó** minden szakmába vágó munkát elvállalok. — Pontos kivitellről biztosíthatom eleve is a n. é közönséget s megjegyezni bátor vagyok, hogy költségvetéssel is szívesen szolgállok.

Kiváló tisztelettel

Kipke Sándor
kőműves-vállalkozó
Nyitra, (Várallja)

Meghívó.

A Nyitrai Központi Bank Részvény-Társaság 1908. évi február hó 10-én d. u. 3 órákor az intézet helyiségében

III. évi rendes közgyűlést tart, melyre t. részvényeseit meghívja
az igazgatóság.

Napirend:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. Felügyelő bizottsági jelentés; az évi mérleg előterjesztése; a nyereség hová fordítása eljárási határozataival.
3. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.

Alapszabályok kivonata.

14. §. Azon részvényesek, kik a közgyűlésen felszólalási és szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, kötelesek a 90 nap óta a társaság részvénykönyvében saját nevükre írott részvényeiket, a hozzátartozó még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál letenni.

15. §. A közgyűlésen minden részvényes felszólalási és szavazati jogát vagy személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolhatja.

Meghatalmazott csak a társaság szavazatképes részvényese lehet.

Testületek, intézetek, és kereskedelmi cégek, kiskorúak és gondnokoltak a közgyűlésen törvényes képviselőjük által, kik ily minőségüket igazolni kötelesek, vehetnek részt, ha azok különben részvényesek nem is volnának.

16. §. A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít fel; 20 szavazatnál többet azonban senki sem gyakorolhat, kivéve, ha egyuttal meghatalmazotti minőségben szerepel, amidőn ugyanis az említett módzat szerint még a szavazatot egyesíthet egy személyben.

Igazságügyi palotával szemben

Nyitrán.

3 szobás lakás (utcai szoba), mellékhelyiségekkel 1908. május elsejével kiadó.

Bővebbet a kiadóban Plébánia utca 2.

Intelligens hölgy

aki hivatottságot érez arra, hogy egy nagy részvénytársasági cég eladási helyén (üzletében) a vevőkkel érintkezhetik, írásbeli munkák végzésére is alkalmas, ajánkozzék a lap kiadóhivatalához „Intelligens” címe alatt. Csekély ovadék megkívántatik

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok
kiszívnyónál, oszónál és meghűléseknél, bedörz-
süléséknél, sőt süléképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bortárolásokkor óvatossak legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Riebtar cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.-
és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Riebtar gyógyszerértára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. •
Mindennapi szétküldés.

Rheuma és vértisztítás.

Tisztítsd a vért! Egy vértisztító kúra úgy az egészséges, mint a beteg embernek feltétlenül szükséges! Egy kitűnő, a széles világban közismert vértisztító szer Grundmann P. gyógyszerész (Berlin SW., Friedrichstr. 207.) antireumatikus vértisztító teája. Mint háziszser ajánlatos romlott savak, kiütések, bőrvizketeg, reuma, hólyag és vesebajok, vértolódás stb. esetén, és ezért nem szabad egy családban sem hiányoznia. A tea beszerezhető Grundmann P. gyógyszer. Berlin SW. Friedrichstrasse 207. Próbát és képes brosúrát ingyen küld. Eredeti csomag 1, 2 és 4 k. Magyarországra vámmentesen.

Meghívás

a Nyitrai Takarékpénztár részvénytársulatnak 1908. évi február hó 16-án délelőtt 11 órákor saját háza tanácstermében Nyitrán tartandó

45-ik rendes közgyűlésére,

melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 18.§-ára* való figyelmeztetéssel meghívotnak.

Napirend:

- 1.) Az 1907. évi üzletről szóló igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések tárgyalása.
- 2.) Ezen üzleti évi megvizsgált végszámadások alapján elkészült mérleg megállapítása és a nyereség felosztása.
- 3.) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak a lefolyt üzleti évre felelősség alóli felmentése.
- 4.) A központi igazgatóságból a forda szerint kilépett és újból megválasztható 4 tag helyére a választás foganatosítása. (A forda szerint kilépnek: Boxhorn Vilmos, dr. Lakits István, Mayer Károly, és Seiber Vincze urak.)
- 5.) A szeredi fiókintézet igazgatóságának megválasztása.

Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések, valamint a mérleg a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az igazgatóság tanácstermében betekinthetők.

Kelt Nyitrán, az igazgatóság 1908. évi január hó 23-án tartott üléséből.

Az igazgatóság.

* A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, kinek részvénye a közgyűlést megelőző évnek utolsó napjáig bezárolag nevére a részvénykönyvbe bevezetett és a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig az intézetnél az igazgató által ellenjegyzett, pénztárnoki elismervény mellett letétetett. Ezen elismervény belépti és szavazati jogát szolgál a közgyűlésre.

Krámer Adolf és Fiai
sör-, épület-, tüzfű- és kő-
szén-nagykereskedők.

Nyitra,

Híd utca 16. Tóth Vilmos-utca 39.

Lőwy-nyomda, Nyitra.

Hat szoba bútor,
egy zongora, továbbá
zobori szőlő bútoro-
zott nyaralóval azon-
nal eladó.

Értekezhetni özv. Dr. Szabó Samu-
né-nál, (NYITRA).

Varrógép javítások

gyorsan, jól és olcsón eszközöltetnek. Legjobb varrógépek, olaj, tűk, géprészek és hozzávalók. Apparátusok a különböző varrási munkákhoz itt kaphatók, Singer Co. varrógép r.t. Nagytapolcsány, Szlamka-féle ház.

BENEDEK TESTVEREK

elsőrendű angol szabók

NYITRA,

Tóth Vilmos-utca 15

Bel- és külföldi szövetekben
dús választék

Mintákat vidékre kész-
séggel küldünk.

Mértéknek elégséges egy viselt ruha.

Levelező-lapon való meghívásra sze-
mélyesen jövünk.

Pontos és szolid kiszolgálásról bizto-
sítjuk t. vevőinket.

Engel Adolf elsőrendű fehé-
nemű gőzmosóda és vegyi tisztító
intézete Budapest, főútlelet VI. ker.
Vasvári-utca 11. szám, fióküzlet VII.
ker. Erzsébet-körut 17. sz. Telefon
14-23. Vidéki megbízásokat gyorsan
és pontosan eszközöl.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A farsangi idény

alkalmából a n. é. közönség becses figyel-
mébe ajánlom a

legjobb tagokból szervezett zene-
karomat,

melylyel változatos műsor mellett a leg-
újabb és legkedveltebb zeneműveket, ope-
retteket stb. adom elő kitűnő betanulással.

Külföldön való tartózkodásom alatt
volt alkalmam magam a játékbán tőkéle-
tesíteni. — Vidékre, házi mulatságokra,
bálokra, meghívásokat készséggel elvállalok

kiváló tisztelettel

Galbavi József
zenekarvezető.

Czim: Nyitra, Hungária-szálló.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX